

Year 13: Başvuru ve Sınav Yılı

Year 13, okul hayatının son ve en yoğun yılıdır: bir yanda **UCAS** veya **apprenticeship başvuruları**, mülakatlar ve kabul sınavları; diğer yanda Mayıs-Haziran'daki **A Level** (veya BTEC / T Level) sınavları. Yılın ilk yarısı başvurulara, ikinci yarısı sınavlara aittir. Bu yılın anahtarları: **erken başvuru, planlı çalışma ve her senaryo için bir Plan B.**

"Başarı, dünden daha iyi olmaktır." — Anonim

Önce bilin: başvurular sonbaharda biter

UCAS başvuruları Eylül başında gönderilebilir. **Oxford, Cambridge, tıp, diş hekimliği ve veterinerlik** için son gün genellikle **15 Ekim**'dir; diğer bölümlerin çoğu için "eşit değerlendirme" son günü **Ocak ortasıdır** (2027 girişi için 13 Ocak 2027, saat 18:00). Okullar kendi iç son tarihlerini genellikle bunlardan birkaç hafta önceye koyar. **Ne yapmalı:** personal statement'ı yazın bitirmiş olmak ve okulun iç tarihine uymak.

Her çiçek kendi zamanında açar

Bir bahçedeki çiçeklerin hiçbiri birbirine benzemez. Kimi baharın ilk günü açar, kimi yaz ortasında. Kimi güneşi sever, kimi gölgeyi. Ama hepsi çiçektir ve her biri kendi zamanında açar.

Çocuklarımız da böyle. Hele başka bir ülkede, başka bir dilde, başka bir toprakta kök salmaya çalışırken açmaları biraz daha zaman alabilir. Bu, geride kaldıkları anlamına gelmez; kök saldıkları anlamına gelir.

Bizim işimiz onları başkasının bahçesiyle kıyaslamak değil; suyunu, güneşini ve sabrını eksik etmemek.

Bu yılın 3 hedefi

1. Zamanında ve güçlü başvuru: dengeli 5 seçenek, bitmiş personal statement, gerekiyorsa kabul sınavı ve mülakat hazırlığı. **2. Hedeflenen notlar:** mock'lar, past paper'lar ve düzenli tekrar ile tahmini notları gerçeğe dönüştürmek. **3. Geçişe hazırlık:** öğrenim kredisi, konaklama, bütçe ve bağımsız yaşam becerileri.

Neden şimdi? Üniversite ve işveren neye bakar?

Üniversite	İşveren / Apprenticeship	Yapay zekâ çağı
Akademik başarı: GCSE ve A Level (veya eşdeğeri) notları. Derse ilgi: okulun ötesinde okuma, proje, yarışma. UCAS personal statement'ın 3 sorusu: 1) Bu bölümü neden okumak istiyorsun? 2) Aldığın dersler ve eğitim seni nasıl hazırladı? 3) Eğitim dışında ne yaptın ve bu deneyimler neden faydalı?	Temel beceriler: iletişim, takım çalışması, problem çözme, güvenilirlik, inisiyatif, dijital beceri. "Bana bir örnek verir misin?" Mülakatlarda beceri, yaşanmış örneklerle (STAR yöntemi) sorulur. Deneyim: gönüllülük, sorumluluk, iş deneyimi. Apprenticeship başvurularında da aynı sorular gelir.	Yapay zekâ çağında öne çıkanlar: merak, yaratıcılık, insanlarla iletişim, eleştirel düşünme ve yapay zekâyı doğru kullanma (bilgiyi doğrulama, kaynak gösterme). Year 13'te karşılığı: güçlü personal statement, mülakatlarda STAR örnekleri, hedeflenen A Level notları.

12 temel beceri

İngiltere'de birçok okulun kullandığı kariyer platformu **Unifrog**, öğrencilerden her aktivitede hangi becerileri geliştirdiklerini bu 12 başlıkla kaydetmelerini ister. Bu rehberdeki öneriler de aynı becerilerle eşleştirildi.

Beceri	Ne demek?	Year 13'de örnek
Okuma Reading	Metni anlamak, bilgiyi çıkarmak	Bölümle ilgili okuma; mülakat makaleleri
Yazma Writing	Yazarak açık ve düzenli anlatmak	Personal statement, uzun cevaplı sorular
Sayısal Beceri Numeracy	Sayılarla rahat çalışmak	Past paper puan takibi, bütçe planı
Planlama Planning	Hedef koyup yol haritası çıkarmak	Başvuru ve revizyon takvimi
Dinleme Listening	Bilgiyi ve fikirleri doğru almak	Mülakat soruları, öğretmen geri bildirimi
Konuşma Speaking	Fikrini sözlü anlatmak	Mülakat provası, sözlü sunum
Takım Çalışması Teamwork	Ortak hedef için birlikte çalışmak	Çalışma grupları, kulüp
Liderlik Leadership	Başkalarını motive edip yönlendirmek	Prefect / head student rolleri, mentorluk
Problem Çözme Problem solving	Bir duruma çözüm bulmak	Zor sınav soruları, Plan B
Yaratıcılık Creativity / Innovation	Yeni fikir üretmek	EPQ tamamlama, özgün cevaplar
Bağımsızlık Independence	Kendi başına etkili çalışmak	Study leave'i kendi başına yönetmek
Uyum & Dayanıklılık Adaptability / Resilience	Değişime uyum, aksiliklerden sonra devam	Ret veya düşük notta toparlanmak; Clearing

Year 13 yol haritası

“Sakla samanı, gelir zamanı.” — Atasözü

Dönem	Odak	Ne yapılır?
Eylül	Gönderim	Personal statement son hali; öğretmen referansı; okulun iç son tarihi; UCAS'ta gönderim
Ekim	Erken tarihler	15 Ekim: Oxbridge, tıp, diş, veterinerlik. Kabul sınavları (çoğu Ekim ortası). Degree apprenticeship başvuruları açılmaya başlar
Kasım-Aralık	Mülakat ve mock	Mülakat davetleri ve provalar; ilk teklifler; Year 13 mock sınavları
Ocak	Ana son tarih	Ocak ortası: UCAS eşit değerlendirme son günü. Mock sonuçlarına göre Kırmızı konu listesi
Şubat-Nisan	Teklifler ve revizyon	Kararlar gelir; hiç teklif yoksa UCAS Extra. Student Finance başvurusu. Paskalyada yoğun revizyon
Mayıs-Haziran	Sınavlar	Kararlar tamamsa firm ve insurance seçimi (UCAS'ın verdiği tarihe kadar). A Level sınavları
Temmuz	Hazırlık	Clearing Temmuz başında açılır; konaklama başvurusu; Plan B listesi
Ağustos	Sonuç günü	A Level sonuçları Ağustos ortasında bir Perşembe (2027: 12 Ağustos). Clearing veya adjustment gerekirse aynı gün

Teklifleri anlamak

Terim	Ne demek?
Conditional offer	Şartlı teklif: “AAB alırsan yerin hazır.”
Unconditional offer	Şartsız teklif; not şartı yok.
Firm choice	İlk tercih; şartları karşılanırsa buraya gidilir.
Insurance choice	Yedek; firm'ın şartı tutmazsa devreye girer. Genellikle daha düşük şartlı bir kurum seçilir.
UCAS Extra	Beş seçeneğin hepsinden ret alanlar için ek başvuru imkânı (Şubat'tan itibaren).
Clearing	Teklifi olmayan veya notu tutmayanlar için boş yerlere başvuru (Temmuz-Eylül).

Firm + insurance ipucu: İkisi aynı şartlı olmasın. Insurance, öğrencinin rahatça alabileceği notlara göre seçilmeli ve gerçekten gitmek istenen bir yer olmalı.

Mülakat ve kabul sınavları

Oxford, Cambridge, tıp, diş hekimliği, veterinerlik ve bazı yaratıcı bölümler mülakat yapar; birçok bölüm UCAT, LNAT, TMUA, ESAT veya TARA gibi kabul sınavları ister. Tarihler genellikle Ekim-Aralık arasındır.

- **Okuduğunu anlatabilmek:** personal statement'ta yazılan her kitap ve deneyim mülakatta sorulabilir; tekrar gözden geçirin.
- **Sesli düşünmek:** mülakatçılar doğru cevaptan çok düşünme sürecine bakar; bilmediğini söylemek ve akıl yürütmek değerlidir.
- **Prova:** okulun düzenlediği mock mülakatlar, öğretmenler ve aile çevresindeki profesyonellerle 2-3 deneme.
- **Tıp ve diş:** MMI (çoklu kısa istasyon) formatına ve etik sorulara hazırlık; iş deneyiminden çıkarılan dersler.
- **Apprenticeship:** değerlendirme günü (assessment centre), grup çalışması ve yetkinlik soruları; STAR örnekleri.

Para ve geçiş: erken konuşun

Konu	Ne yapılır?
Student Finance	Öğrenim ücreti kredisi ve yaşam masrafı kredisi için başvuru genellikle baharda açılır; dönem başında paranın gelmesi için ilkbahar sonuna kadar başvurmak önerilir. Firm seçimi henüz kesin değilse en olası seçenekle başvurulur, sonra değiştirilir.
Burslar ve bursaries	Üniversitelerin kendi bursları; aile gelirine göre destekler. Her üniversitenin "fees and funding" sayfasına bakın.
Konaklama	Firm seçiminden sonra üniversite yurdu başvurusu; son tarihleri kaçırmayın.
Bütçe	Aylık kira, yemek, ulaşım ve telefon için basit bir tablo; banka hesabı ve öğrenci indirimleri.
Bağımsız yaşam	Yemek yapma, çamaşır, GP kaydı, randevu alma: son yaz bunları denemek için iyi zaman.

Sınav dönemi kontrol listesi

- **Study leave planı:** sınav takvimine göre günde 3 blok; ertesi günün sınavına öncelik.
- **Önceki gün:** sadece özet kartlar ve hızlı sorular; malzemeler hazır; erken yatış.
- **Sınav sabahı:** kahvaltı; en az 20 dk erken çıkış; telefon ve akıllı saat sınav salonuna girmez.
- **Sınavdan sonra:** kâğıt tartışması yok; kısa mola, hareket, yemek; ertesi sınavın planı.

Unifrog: okulunuzdan veya UKER'den

Unifrog, İngiltere'de birçok okulun kullandığı kariyer ve başvuru platformudur. Okulunuz Unifrog kullanıyorsa çocuğunuz okulun verdiği hesapla giriş yapar; kullanmıyorsa **Bütüncül Gelişim Takibi** kapsamında UKER'den hesap alınabilir.

Bölüm	Year 13 için küçük adım
Universities (UK)	5 seçeneğin giriş şartlarını ve kabul sınavlarını son kez kontrol
Personal statement aracı	Son taslak; öğretmen geri bildirimi
Apprenticeships	Başvuru tarihlerini takvime eklemek; CV'yi güncellemek
Interview prep / Skills	Her beceri için 1 STAR örneği
Activities	Personal statement'taki her deneyimin kaydı

Velilere 10 ipucu (Year 13)

"Yavaş ilerlemekten korkma, yerinde saymaktan kork." — Çin atasözü

- **Son tarihleri birlikte takvime yazın:** okulun iç tarihi, 15 Ekim, Ocak ortası, sınav ve Student Finance tarihleri.
- **Personal statement'ı siz yazmayın:** okuyun, soru sorun, ama ses öğrencinin olsun.
- **Plan B'yi rahatsız etmeden konuşun:** insurance, Clearing ve apprenticeship seçenekleri.
- **Mülakat provasına yardım:** çevrenizdeki profesyonellerle bir deneme sohbeti.
- **Parayı erken konuşun:** kredi, burs, aylık bütçe.
- **Uyku ve telefon:** sınav döneminde gece telefonu odanın dışında; 8-9 saat uyku.
- **Beslenme ve hareket:** düzenli öğünler; her gün en az 30 dk dışarıda.
- **Ret normaldir:** rekabetçi bölümlerde ret, öğrencinin değerini göstermez; bir sonraki adıma odaklanın.
- **Sonuç gününe hazır olun:** o gün evde olun; telefon şarjlı, UCAS ve okul iletişim bilgileri hazır.
- **Kutlayın:** sonuç ne olursa olsun, yılların emeğini kutlayın.

Kaynaklar: Hangi portal? Kitabı nereden bulurum?

Hangi online portal? Az ama düzenli

Kural basit: **en fazla 3 platform**: okulun verdiği platform + past paper + 1 ücretsiz tekrar kaynağı.

Platform	Ne için?	Ücret	Year 13'te nasıl?
Okulun platformu	Okulun verdiği ödevler	Okul öder	Her zaman önce bu
Kurul siteleri (AQA, OCR, Edexcel)	Past paper, mark scheme, examiner report	Ücretsiz	Ocak'tan itibaren haftada 3-5 kağıt
Physics & Maths Tutor	Konu bazlı sorular ve özetler	Ücretsiz	Kırmızı konular
Isaac Physics / Isaac Science	Problem çözme	Ücretsiz	Zor sorular, mülakat hazırlığı
UCAS Hub	Başvuru, teklifler, Clearing	Ücretsiz	Haftada bir kontrol
Student Finance (gov.uk)	Kredi başvurusu	Ücretsiz	Baharda başvuru

Kitabı nereden bulurum?

- **Okul kütüphanesi:** en kolay yol; kütüphaneciden “benim yaşıma uygun öneri” istenebilir.
- **Belediye kütüphanesi:** üyelik ücretsizdir. Rafta yoksa başka şubeden ayırılabilir (reservation).
- **E-kitap ve sesli kitap:** aynı kütüphane kartıyla, belediyenin kullandığı uygulamadan (Libby veya BorrowBox) ücretsiz ödünç alınır.
- **İkinci el:** charity shop'lar, Oxfam Books ve online ikinci el kitapçılar çok uygundur.
- **Türkçe kitap:** Türkiye'den yurt dışına gönderim yapan online kitapçılar; Türk derneklerinin ve hafta sonu Türkçe okullarının kütüphaneleri; bazı belediye kütüphanelerinin Türkçe bölümleri.
- **Arkadaşlarla değişim:** aynı yaştaki ailelerle “kitap takası” hem ucuz hem motive edici.

İki dil bir avantaj: Türkçe

“Bir lisan bir insan, iki lisan iki insan.” — Söz

- **A Level Turkish:** Year 12'de başlanmadıysa bile, Türkçesi güçlü öğrenciler için özel aday olarak girilebilecek bir ek A Level olabilir. Sınav merkezlerine kayıt genellikle yılın başında yapılır.
- **Mülakat ve başvurularda:** iki dil, iletişim ve kültürlerarası anlayışın somut kanıtıdır; somut bir örnekle anlatın.
- **Okumaya devam:** sınav yılında da ayda bir Türkçe kitap, dinlenme ve dil bağı için iyi bir alışkanlıktır.

Ay ay kontrol listesi

“Damlaya damlaya göl olur.” — Atasözü

Her ay 3 küçük adım (Akademik · Aktivite · Gelişim & Kariyer) + 1 izleme önerisi + 1 İngilizce ve 1 Türkçe kitap. Sınav aylarında okuma önerisi yoktur; dinlenmeye öncelik verin. Kutuları çocuğunuzla birlikte işaretleyin.

Eylül · Gönderim

- ☐ **Akademik:** Haftalık plan; Year 12 mock'taki zayıf konular
- ☐ **Aktivite:** Kulüp veya sorumluluk rolü
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Personal statement son hali; UCAS'ta gönderim
- ☐ **İzle:** “How to speak so that people want to listen” – Julian Treasure (TED)
- ☐ **Oku (EN):** Outliers – Malcolm Gladwell
- ☐ **Oku (TR):** Sinekli Bakka – Halide Edib Adıvar

Ekim · Erken tarihler

- ☐ **Akademik:** Konu bazlı past paper soruları
- ☐ **Aktivite:** Haftada 3 kez hareket
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** 15 Ekim (gerekirse); kabul sınavı; apprenticeship başvuruları
- ☐ **İzle:** “Your body language may shape who you are” – Amy Cuddy (TED)
- ☐ **Oku (EN):** Quiet – Susan Cain
- ☐ **Oku (TR):** Bir Düşün Gecesi – Adalet Ağaoğlu (orta-zor)

Kasım · Mülakat

- ☐ **Akademik:** Konu sonu tekrarları
- ☐ **Aktivite:** Mülakat provası (2-3 kez)
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Teklifleri takip; CV güncel
- ☐ **İzle:** “Grit” – Angela Lee Duckworth (TED)
- ☐ **Oku (EN):** The Gene – Siddhartha Mukherjee (zor)
- ☐ **Oku (TR):** Yalnızız – Peyami Safa

Aralık · Mock

- ☐ **Akademik:** Mock sınavları: plan + kendini sına
- ☐ **Aktivite:** Tatilde dinlen
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Ocak son tarihi için son kontrol
- ☐ **İzle:** “How to make stress your friend” – Kelly McGonigal (TED)
- ☐ **Oku (EN):** Klara and the Sun – Kazuo Ishiguro
- ☐ **Oku (TR):** Kuyucaklı Yusuf – Sabahattin Ali

Ocak · Ana son tarih

- ☐ **Akademik:** Mock sonuçları → Kırmızı liste
- ☐ **Aktivite:** Haftada 3 kez hareket
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Ocak ortası UCAS son günü; apprenticeship mülakatları
- ☐ **İzle:** “Inside the mind of a master procrastinator” – Tim Urban (TED)
- ☐ **Oku (EN):** Deep Work – Cal Newport
- ☐ **Oku (TR):** Aşk-ı Memnu – Halit Ziya Uşaklıgil

Şubat · Teklifler

- ☐ **Akademik:** Haftada 3-5 past paper
- ☐ **Aktivite:** Gönüllülüğü sınav dönemine göre ayarla
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Kararlar; gerekirse UCAS Extra
- ☐ **İzle:** “The power of believing that you can improve” – Carol Dweck (TED)
- ☐ **Oku (EN):** Bad Science – Ben Goldacre
- ☐ **Oku (TR):** Fatih-Harbiye – Peyami Safa

Mart · Para

- ☐ **Akademik:** Kırmızı konulara öncelik
- ☐ **Aktivite:** Her gün dışarıda 30 dk
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Student Finance başvurusu; burs araştırması
- ☐ **İzle:** “Sleep is your superpower” – Matt Walker (TED)
- ☐ **Oku (EN):** Being Mortal – Atul Gawande
- ☐ **Oku (TR):** Saatleri Ayarlama Enstitüsü – Ahmet Hamdi Tanpınar

Nisan · Paskalya

- ☐ **Akademik:** Günde 3 blok, süreli kağıtlar
- ☐ **Aktivite:** Kısa yürüyüşler
- ☐ **Gelişim & Kariyer:** Firm / insurance düşünceleri
- ☐ **İzle:** “Try something new for 30 days” – Matt Cutts (TED)
- ☐ **Oku (EN):** The Remains of the Day – Kazuo Ishiguro
- ☐ **Oku (TR):** Çalıkuşu – Reşat Nuri Güntekin (dinlendirici)

Mayıs · Sınavlar

- **Akademik:** A Level sınavları: ertesi günün sınavı önce
- **Aktivite:** Uyku ve kısa yürüyüşler
- **Gelişim & Kariyer:** Firm ve insurance seçimi (UCAS tarihi)
- **İzle:** "What makes a good life?" – Robert Waldinger (TED)
- **Oku (EN):** Sınav ayı: dinlenmeye öncelik
- **Oku (TR):** Sınav ayı: dinlenmeye öncelik

Haziran · Sınavlar biter

- **Akademik:** Son sınavlar
- **Aktivite:** Kutlama ve dinlenme
- **Gelişim & Kariyer:** Konaklama başvurusu; bütçe tablosu
- **İzle:** "How great leaders inspire action" – Simon Sinek (TED)
- **Oku (EN):** Range – David Epstein
- **Oku (TR):** İnce Memed – Yaşar Kemal

Temmuz · Hazırlık

- **Akademik:** Bölüm okuma listesine başla
- **Aktivite:** Yaz işi veya gönüllülük
- **Gelişim & Kariyer:** Clearing nasıl işler? Plan B listesi
- **İzle:** "The danger of a single story" – Chimamanda Ngozi Adichie (TED)
- **Oku (EN):** Man's Search for Meaning – Viktor Frankl
- **Oku (TR):** Huzur – Ahmet Hamdi Tanpınar (zor)

Ağustos · Sonuç günü

- **Akademik:** Sonuçlar; gerekirse Clearing aynı gün
- **Aktivite:** Aile ile kutlama
- **Gelişim & Kariyer:** Konaklama ve Student Finance son kontrol
- **İzle:** "Every kid needs a champion" – Rita Pierson (TED)
- **Oku (EN):** Bölümün önerdiği ilk kitap
- **Oku (TR):** Türkçe bir şiir kitabı – Yunus Emre'den Nazım Hikmet'e

Birebir takip ister misiniz?

UKER'in **Bütüncül Gelişim Takibi** ile her ay küçük hedefler, beceri haritası ve aktivite kaydıyla birebir takip yapılır. **Kariyer Keşif ve Üniversite Planlama Programı** ise bilimsel kariyer testi, bölüm ve üniversite listesi ve personal statement yönlendirmesini içerir. Bilgi için: ukegitimrehberi.co.uk

Bu rehber yaşayan bir doküman. Sizden gelen sorular ve önerilerle düzenli olarak güncellenecek. Sorularınızı blog yazısının altına yorum olarak ya da veli WhatsApp grubunuza yazabilirsiniz. Tarihler İngiltere geneli içindir; okulunuza ve belediyeze göre değişebilir.

İzleme önerileri TED'de ücretsizdir. Kitap önerileri yaşa göre seçildi; bazı eserlerde yetişkin temaları olabilir. Kaynaklar: UCAS (ucas.com) 2027 girişi tarihleri, JCQ sonuç günü tarihleri, Oxford Üniversitesi kabul sınavları sayfası, Student Finance England (gov.uk). Bilgiler Ekim 2026 itibarıyla günceldir; tarihler her yıl değişebilir.